

Leerlijnen Griekse en Latijnse taal en cultuur Universiteit Leiden
BA-curriculum per 1 september 2013

1. Schriftelijke presentatievaardigheden

Jaar	Sem	Vak	Vaardigheden
1	1	Antieke Wijsbegeerte 1	Het schriftelijk uitwerken van een opdracht die gerelateerd is aan de primaire en/of secundaire literatuur (max. 2 pg.)
1	2	Grieks proza: Plato Grieks poëzie: drama Latijn: lyriek/elegie Latijn: retoriek	Het beantwoorden van essay-vragen (bij het schriftelijke tentamen of in vorm van essay-opdracht).
2	1	Grieks poëzie: Homerus Grieks proza: Herodotus Latijn: epiek	Het beantwoorden van essay-vragen bij het schriftelijke tentamen.
2	1	Latijn in de Renaissance	Het beantwoorden van essay-vragen bij het schriftelijke tentamen en het schrijven van een essay-opdracht n.a.v. secundaire literatuur.
2	1	Oude Geschiedenis: Methodenblok	Het schrijven van een korte paper op basis van zelfstandig onderzoek.
2	2	Antieke Wijsbegeerte 2	Het schriftelijk uitwerken van een opdracht die gerelateerd is aan primaire en/of secundaire literatuur (max. 4 pg). Bijv. het samenvatten, vergelijken van, en eventueel een voorkeur uitspreken voor 2 of 3 artikelen in essay-vorm.
2	2	Grieks: taalkunde	Het schrijven van diverse opdrachten (uiteenlopend van tekstanalyse tot betogend); het uitwerken van het referaat tot een paper van 5-10 pg. voorzien van een inleiding, vraagstelling, conclusie en notenapparaat.
2	2	Latijn: drama	Het schrijven van een korte paper n.a.v. een tekstpassage behandeld op college.
2	2	SRL Grieks/Latijn	Het beantwoorden van essay-vragen bij het schriftelijke tentamen.
2	2	Inl. Materiële Cultuur	Het beantwoorden van essay-vragen bij het schriftelijke tentamen.
3	1/2	Werkcollege	Het opzetten van een heldere handout/Powerpoint ter ondersteuning van een referaat (en: ofwel essay-opdrachten, ofwel uitwerking van referaat tot een paper).
3	2	Bacheloreindwerkstuk	Het schrijven van een werkstuk van max. 8.500 woorden incl. noten, bibliografie en bijlagen.
Eindtermen propedeuse De kandidaat is in staat:			- een mondelinge presentatie te ondersteunen d.m.v. schriftelijk samengevat, gerangschikt en gepresenteerd materiaal (hand-out); - informatie voorgekomen uit een eenvoudige onderzoeksvraag van cultureel-historische, taalkundige of letterkundige aard schriftelijk weer te geven in een goed gestructureerd en helder betoog van 2- 5 pg.
Eindtermen bachelor De afgestudeerde bachelor kan:			1. onderzoeksresultaten helder en beargumenteed uiteen zetten en 2. een antwoord formuleren op vragen betreffende (een onderwerp in) het vakgebied - in de vorm van een heldere en goed opgebouwde schriftelijke presentatie - overeenkomend met de criteria die het vakgebied daaraan stelt - met gebruikmaking van relevante illustratie- of multimediale technieken - die gericht is op een specifieke doelgroep.

2. Mondelinge presentatievaardigheden

De leerlijn mondelinge presentatievaardigheden begint met responsie- en discussievaardigheden via het presenteren van een gegeven stukje materiaal (een tekstpassage bijvoorbeeld, waar geen thema of vraag geïdentificeerd hoeft te worden, en waarbij de presentatie geen retorische opbouw kent), naar kleinere analyse opdrachten met eenvoudige retorische structuur (inleiding, body en conclusie), en culmineert in een referaat met bijbehorende hulpmiddelen en met complete retorische opbouw: de aandacht van het publiek krijgen, vraagstelling, methode, narratieve presentatie met argumenten en afronding. Het gaat dus om toenemende complexiteit van de (retorische) presentatie.

Jaar	Sem	Vak	Vaardigheden
1/2/3	1/2	Alle vakken	Responsie op de docent en het actief participeren aan de discussie n.a.v. de op college behandelde teksten.
1	2	Taaltraining Grieks/Latijn	Mondelinge presentatie (ca. 10 minuten) van een stukje Grieks/ Latijn met bijbehorend commentaar.
2	1	Oude Geschiedenis: Methodenblok	Het houden van een middellang referaat (15-20 minuten) met relevante hulpmiddelen (Powerpoint, handout, bord).
2	2	Latijn: drama	Het responderen op een paper van een medestudent in kleine groepjes.
2	2	Grieks: taalkunde	Het presenteren van een analyse-opdracht over een taalkundig verschijnsel.
3	1/2	Werkcolleges	Het houden van een uitgebreid referaat met relevante hulpmiddelen (handout, Powerpoint); het geven en ontvangen van (constructieve) kritiek op het referaat van een medestudent; het deelnemen aan een discussie.
3	2	Bacheloreindwerkstuk	Het presenteren van de vraagstelling/het onderzoek tijdens het scriptieseminar. Indien deelname aan een groepsproject: het samenvatten van de onderzoeksresultaten in één gemeenschappelijke eindpresentatie.
Eindtermen propedeuse De kandidaat is in staat:			<ul style="list-style-type: none"> - eigen standpunten in discussies van alledaagse en wetenschappelijke aard naar voren te brengen, en dit te doen op een begrijpelijke en bij het niveau van de gedachtenwisseling passende manier; - een mondelinge presentatie te houden en daarmee verslag te doen van eerste onderzoeksresultaten uit een eenvoudige onderzoeksvraag van cultuur-historische, taalkundige of letterkundige aard.
Eindtermen bachelor De afgestudeerde bachelor kan:			<ul style="list-style-type: none"> - onderzoeksresultaten helder en beargumenteerd uiteenzetten; - een antwoord formuleren op vragen betreffende (een onderwerp in) het vakgebied <ul style="list-style-type: none"> - in de vorm van een heldere en goed opgebouwde mondelinge presentatie - overeenkomend met de criteria die het vakgebied daaraan stelt - met gebruikmaking van moderne presentatietechnieken - die gericht is op een specifieke doelgroep; - deelnemen aan een vakinhoudelijke discussie.

3. Onderzoeksvaardigheden

Jaar	Sem	Vak	Vaardigheden
1/2/3	1/2	Alle vakken	Het raadplegen van een eenvoudig commentaar bij op college behandelde primaire teksten.
1	1	Mentoraat	Het kunnen vinden van en omgaan met naslagwerken in de Universiteitsbibliotheek (LSJ, OLD; TLL; Realencyclopédie; Neue Pauly, Kühner-Gerth; Kühner- Stegmann); kennismaking met lexicografisch onderzoek.
1	1	Antieke Wijsbegeerte 1	Het kritisch evalueren van primaire/secundaire literatuur.
2	1	Oude Geschiedenis Methodenblok	Het uitwerken van een eigen onderzoeksvraag, waarbij de student de algemene vraag die bij het college centraal staat toepast op een afgebakend deelonderwerp.
2	1	Latijn: drama	Het formuleren van een onderzoeksvraag aan de hand van primaire literatuur gelezen in het college, het vinden van secundaire literatuur en het kritisch evalueren daarvan.
2	2	Antieke Wijsbegeerte 2	Het kritisch evalueren van primaire/secundaire literatuur (bijv. door het maken van een vergelijking van twee of meer artikelen over hetzelfde onderwerp).
2	2	Latijn in de Renaissance	- Het analyseren en interpreteren van een korte literaire tekst, waarvan geen vertaling of commentaar beschikbaar is; - Het kunnen vinden en omgaan met naslagwerken en secundaire literatuur op een relatief onontgonnen onderzoeksgebied.
2	2	Grieks: taalkunde	- Het kunnen omgaan met naslagwerken; - Het uitvoeren van een taalkundig onderzoek aan de hand van een gegeven onderzoeksvraag, het kritisch hanteren van bestaande wetenschappelijke theorievorming, en presentatie van deze bevindingen in een kleine paper.
3	1/2	Werkcolleges	Verdere verdieping van verworven vaardigheden (heuristische vaardigheden, kritische evaluatie van secundaire literatuur, toetsing van verschillende soorten bronnen, het uitwerken van een onderzoeksvraag).
3	2	Bacheloreindwerkstuk	Het formuleren en uitwerken van een semi-complexe onderzoeksvraag met behulp van de inmiddels verworven vaardigheden, methoden en technieken.
Eindtermen propedeuse De kandidaat is in staat:			- voor een eenvoudige onderzoeksoopdracht relevante informatie te zoeken, te vinden en te ordenen, en daarbij gebruik te maken van traditionele en moderne bronnen en media; - gevonden informatie vanuit het perspectief van een eenvoudige onderzoeksoopdracht kritisch te waarderen.
Eindtermen bachelor De afgestudeerde bachelor kan:			- vakwetenschappelijke literatuur verzamelen en selecteren met behulp van traditionele en moderne technieken; - deze analyseren en een oordeel geven over kwaliteit en betrouwbaarheid; - op basis daarvan een beargumenteerde conclusie formuleren; - ook buiten zijn eigen vakgebied gebruik maken van zijn verworven onderzoeksvaardigheden; - op basis hiervan een goed geformuleerde probleem-stelling formuleren; - een onderzoek van beperkte omvang opzetten en uitvoeren met inachtneming van de voor het vakgebied relevante methoden en technieken.

4. Samenwerkingsvaardigheden

Jaar	Sem	Vak	Vaardigheden
1	1	Mentoraat	Het in groepjes kunnen vinden van en omgaan met naslagwerken in de Universiteitsbibliotheek.
2	1	Oude Geschiedenis: Methodenblok	Het geven en ontvangen van constructieve kritiek op een door een medestudent te houden referaat.
2	2	Latijn: drama	Het bespreken van / discussiëren over de geschreven papers in kleine groepjes.
2	2	Grieks: taalkunde	Het in kleinere groepen bewerken/uitwerken van taalkundige opdrachten.
3	1/2	Werkcolleges	<ul style="list-style-type: none"> - Het geven en ontvangen van constructieve kritiek op het te houden referaat en gegronde kritiek verwerken bij het uitwerken van het referaat tot een schriftelijk verslag. - Het geven en ontvangen van constructieve kritiek op het referaat van een medestudent; het deelnemen aan en/ of voorzitten van een discussie.
3	2	Bacheloreindwerkstuk	Indien deelname aan een groepsproject: het gezamenlijk opzetten en uitwerken van een middelgroot onderzoeksproject; het onderling verdelen van de taken; het samenvatten van de onderzoeksresultaten in één gemeenschappelijke eindpresentatie.
Eindtermen propedeuse De kandidaat is in staat:			<ul style="list-style-type: none"> - op elementair niveau kritiek op anderen constructief te verwoorden; - op elementair niveau kritiek van anderen te verwerken bij het herzien van eigen standpunten; - tot productief samenwerken in kleine groepen; - tot sociaal-communicatief optreden in werk- en overlegsituaties; - zich te houden aan overeengekomen planningen en prioriteringen.
Eindtermen bachelor De afgestudeerde bachelor kan:			<ul style="list-style-type: none"> - constructieve kritiek geven en ontvangen en gegronde kritiek verwerken tot een herziening van het eigen standpunt; - samenwerken in groepen van verschillende omvang; - sociaal-communicatief optreden in werk- en overlegsituaties; - zich houden aan overeengekomen planningen en prioriteringen.